

ประเด็นการตรวจสอบงบการเงิน และจัดเก็บรายได้

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

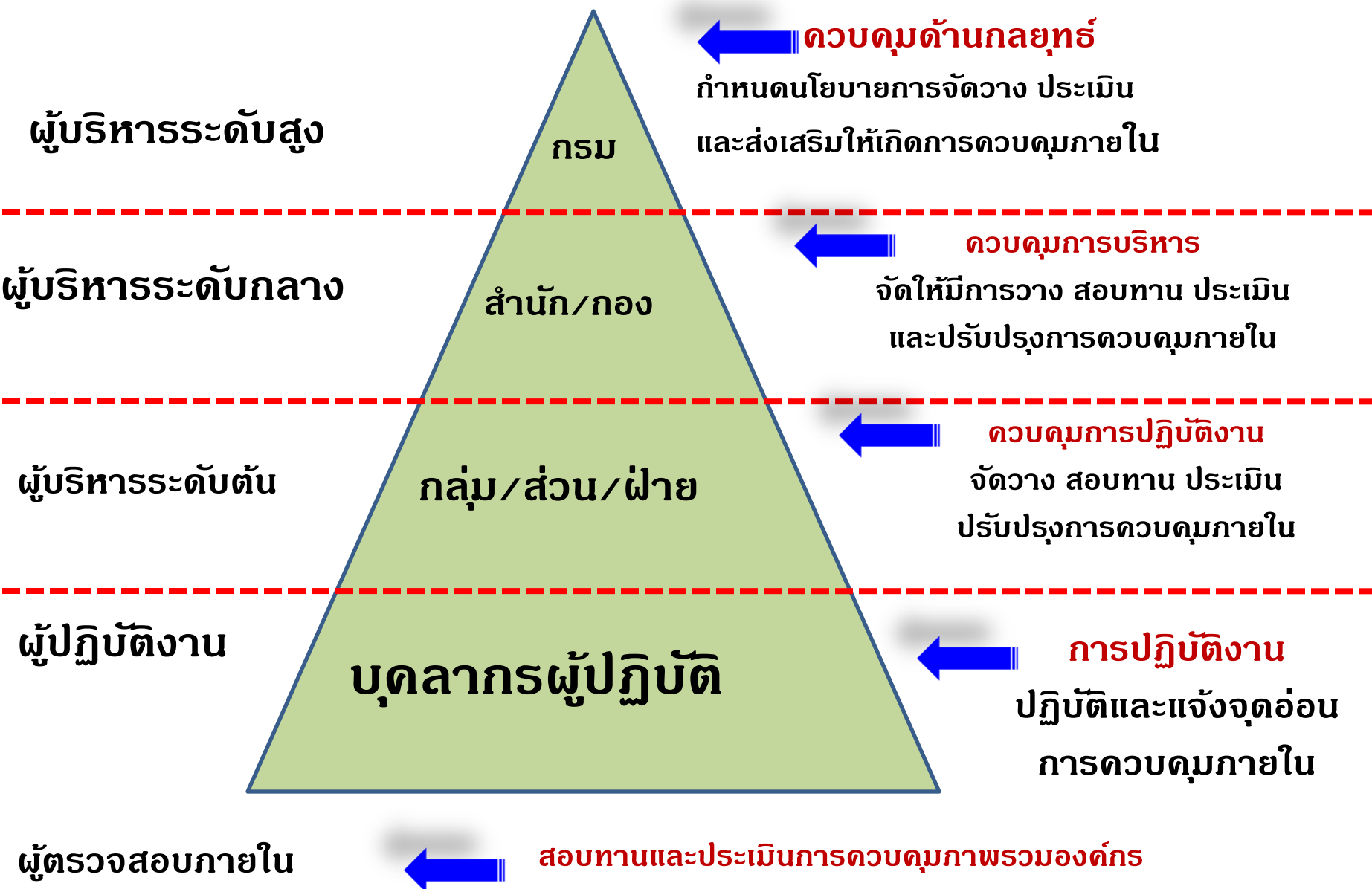
โดย

อุไร ศรีทุมพันธ์

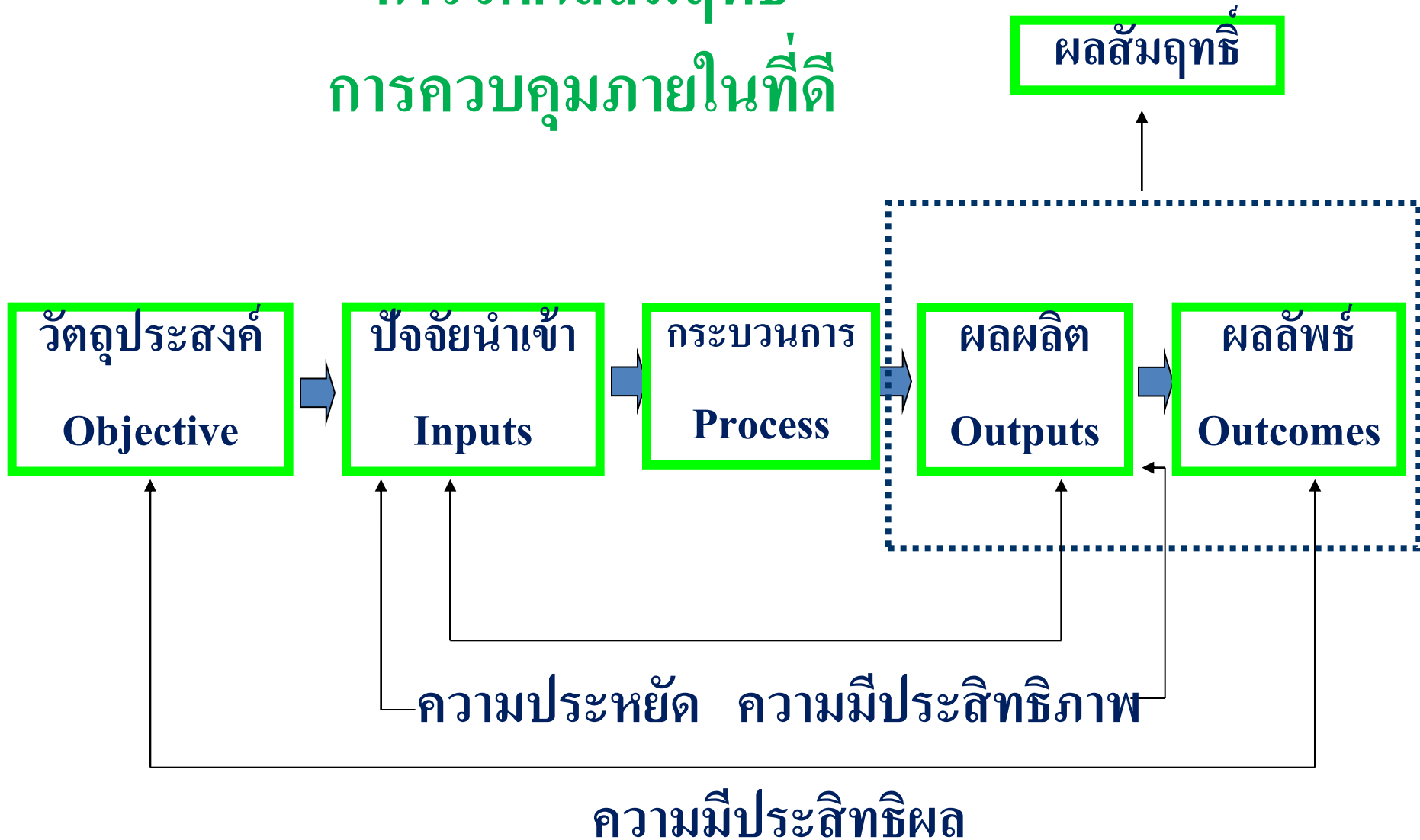
นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ความรับผิดชอบระบบควบคุมภายในของบุคลากรในองค์กร

การวัดผลสัมฤทธิ์ การควบคุมภายในที่ดี

การบัญชี

การบัญชีการเงินและการบัญชีบริหาร

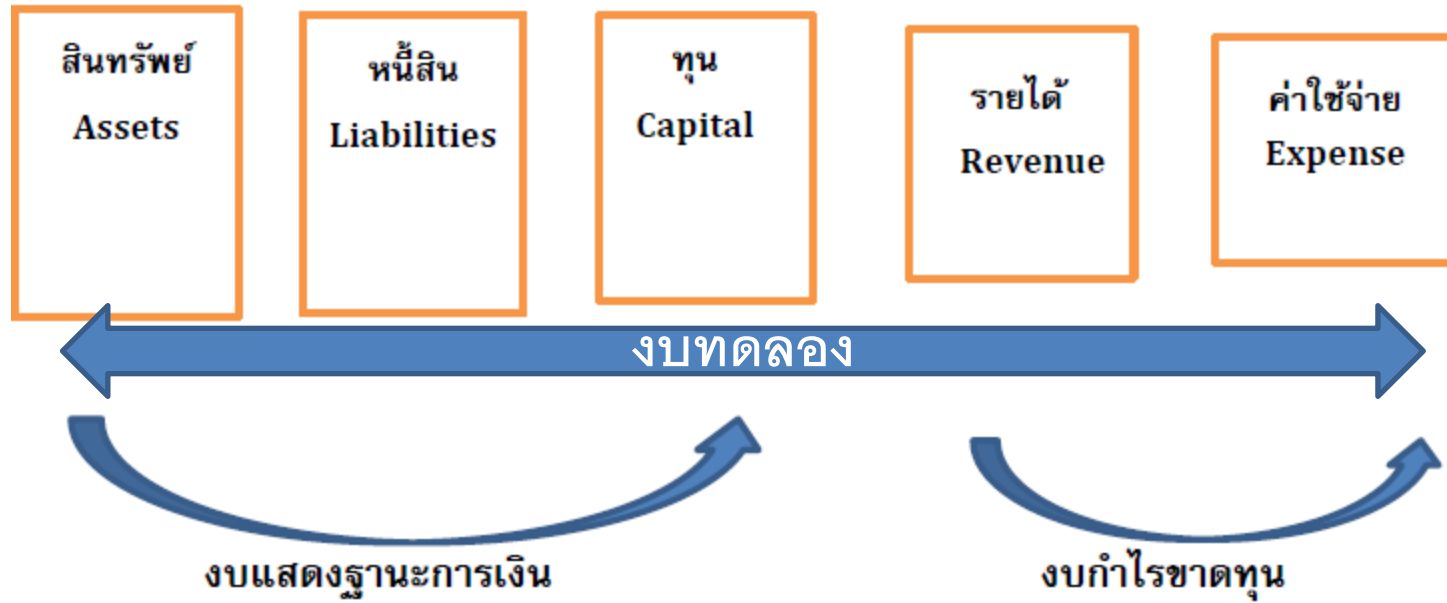
การบัญชี คือ การจดบันทึกรายการค้า จัดหมวดหมู่แยกประเภท สรุปเพื่อจัดทำงบการเงิน วิเคราะห์และตีความงบการเงิน

การบัญชีการเงิน (Financial Accounting)	การบัญชีบริหาร(Managerial Accounting)
<ol style="list-style-type: none">1. จดบันทึก จัดหมวดหมู่ สรุปเป็นงบการเงิน2. จัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป3. จัดทำสม่ำเสมอ4. ข้อมูลอดีต5. จัดทำตามแบบฟอร์มมาตรฐาน6. แสดงภาพรวมของกิจการ7. มีหลักฐานที่เชื่อถือได้	<ol style="list-style-type: none">1. วิเคราะห์และตีความข้อมูลในงบการเงิน2. จัดทำตามความต้องการของผู้บริหาร3. ไม่ต้องทำสม่ำเสมอ4. ข้อมูลอดีต ปัจจุบันและอนาคต5. ไม่มีแบบฟอร์มที่เป็นมาตรฐาน6. ให้ข้อมูลแยกตามหน่วยงาน7. อาจจะเป็นข้อมูลจากการคาดคะเน

ตรวจสอบงบการเงิน

การจำแนกรายการค่า 5 หมวดบัญชี

รายงานตามมาตรฐาน

เกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis)---รายการและเหตุการณ์ทางบัญชีจะรับรู้เมื่อเกิดขึ้น
มิใช่รับรู้เมื่อมีการรับหรือจ่ายเงินสด

ภายใน
30 ทค.

2. ปรับปรุงบัญชี
เกณฑ์คงค้าง

วันที่ผ่านรายการ
30 กันยายน 25xx

ค่าใช้จ่าย

8. ค่าเพื่อ
หนี้สงสัย
จะสูญ

7. ค่าเสื่อม
ราคา/ค่าตัด
จำหน่าย

6. คชจ.
จ่าย
ล่วงหน้า

1. รายได้
ค้างรับ

2. รายได้
รับล่วงหน้า

3. รายได้
แผ่นดิน
รอนำส่ง

4. วัสดุ
คงคลัง/
ค่าวัสดุ

5. คชจ.
ค้างจ่าย

ปป. บช.
เกณฑ์
คงค้าง

รายได้

กค.0423.3/ว335
ฉว. 31 ศ.ค.55

การวิเคราะห์งบการเงิน

- ♦ ความสามารถในการทำกำไร *Profitability*
- ♦ ประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ *Activity* หรือ *Efficiency*
- ♦ สภาพเสี่ยงทางการเงิน *Financial Leverage*
- ♦ ความสามารถชำระหนี้ระยะสั้น(วิเคราะห์สภาพคล่อง) *Liquidity*

บริหารความเสี่ยงทางการเงิน

เชิงปริมาณ ร้อยละ ๑๐๐

หน่วยบริการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๘๕๖ แห่ง

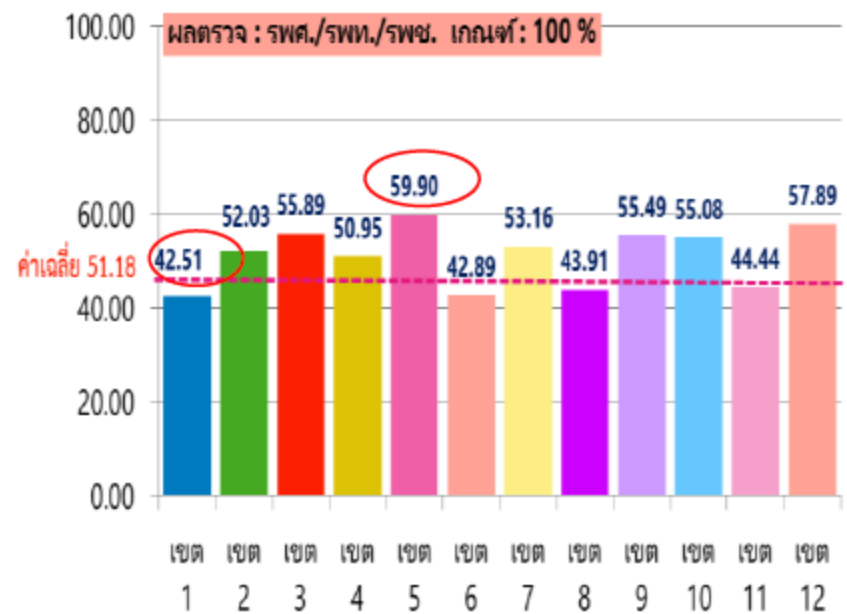
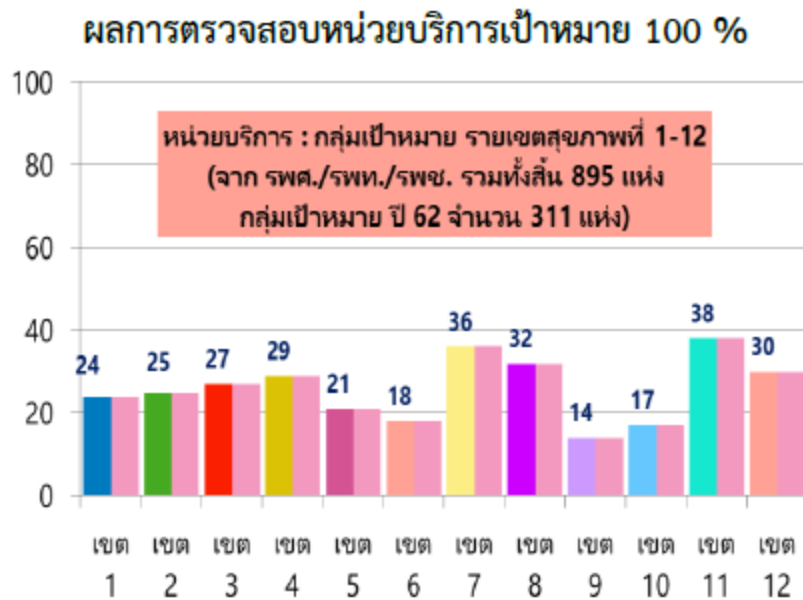
๑. โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน ๑๑๖ แห่ง

๒. โรงพยาบาลชุมชน จำนวน ๗๔๐ แห่ง เลือก จำนวน ๑๕๕ แห่ง

โรงพยาบาลชุมชนที่เกิดวิกฤตทางการเงินครอบคลุมระดับ ๔ – ๗ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๓๑๑ แห่ง เพื่อประเมินและค้นหาความเสี่ยง และหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาระบบบริหารจัดการ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการเงินการคลังและเพื่อความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลทางการเงิน

ผลการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยง

ตารางที่ ๑. กราฟแสดงผลการตรวจสอบงบการเงินรายเขตสุขภาพที่ ๑ - ๑๒

ผลการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยง

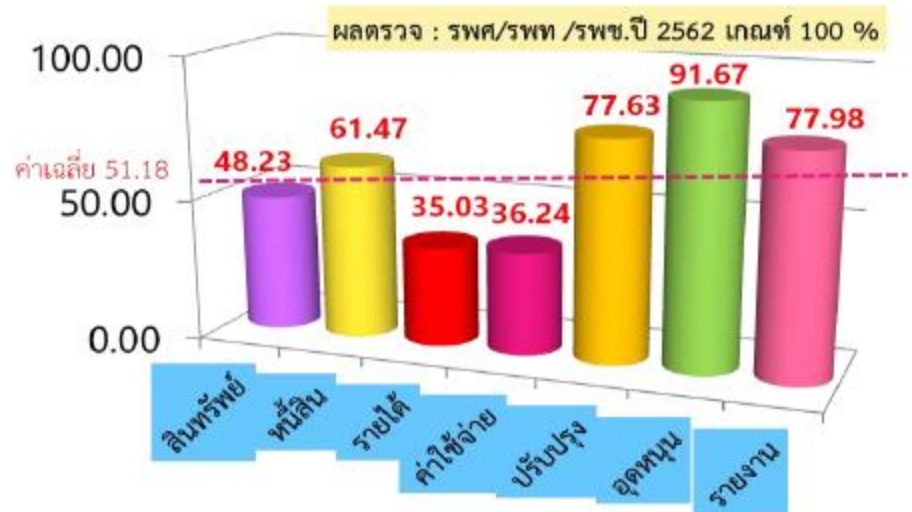
ตารางที่ ๒. กราฟแสดงผลการตรวจสอบงบการเงินแต่ละด้านภาพรวมประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รายการ

ผลการประเมินภาพรวม ร้อยละ ๕๑.๑๘

๑. ด้านสินทรัพย์ ร้อยละ ๔๘.๒๓
๒. ด้านหนี้สิน ร้อยละ ๖๑.๔๗
๓. ด้านรายได้ ร้อยละ ๓๕.๐๓
๔. ด้านค่าใช้จ่าย ร้อยละ ๓๖.๒๔
๕. ด้านปรับปรุงบัญชีสิ้นปี ร้อยละ ๗๗.๖๓
๖. ด้านเงินอุดหนุน ร้อยละ ๙๑.๖๗
๗. ด้านรายงานและอื่นๆ ร้อยละ ๗๘.๙๘

ผลการตรวจสอบงบการเงินภาพรวมปี ๒๕๖๒

ประเด็นเสี่ยงที่ตรวจพบ Condition

ด้านสินทรัพย์

๑. เงินสด/เงินฝากธนาคาร/เงินฝากคลัง

- มีเงินฝากธนาคารเงินนอกเก็บรักษา ไม่เป็นตามระเบียบ (เกินวงเงินที่ระเบียบกำหนดโดยไม่นำเงินฝากคลังเพื่อจ่ายตรงผู้ค้าในระบบ GFMIS ไม่ได้จัดทำทะเบียนคุมเงินฝากคลัง ขาดการตรวจสอบบัญชีที่สัมพันธ์กันและไม่ยืนยันยอดระหว่างกันกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

- ทำงบเทียบยอดเงินฝากธนาคารไม่เป็นปัจจุบัน
- บัญชีหลายระบบ บัญชีเกณฑ์เงินสด บัญชีเกณฑ์คงค้าง และบัญชีระบบGFMIS ขาดการตรวจสอบทำให้บัญชี เงินสด/เงินฝากธนาคาร/เงินฝากคลัง บัญชีที่ทำหลายระบบไม่ตรงกัน ขาดความเชื่อมั่น

ประเด็นเสี่ยงที่ตรวจพบ Condition

ด้านสินทรัพย์

๒ ลูกหนี้ค่ารักษาพยาบาล

มูลค่าคงเหลือในงบทดลองไม่ถูกต้องตรงกับทะเบียนคุม มีลูกหนี้ค้างนานเสี่ยงต่อการถูกปฏิเสธการจ่ายเงินจากกองทุนต่างๆ ขาดการตรวจสอบยอดคงเหลือลูกหนี้ระหว่างกัน สิ้นปีไม่มีการสอบย้อนยอดคงเหลือกับลูกหนี้กองทุนต่างๆ

๓. วัสดุคงคลัง มูลค่าคงเหลือมีผลต่างระหว่างรายงานการตรวจนับพัสดุประจำปี รายงานไม่ครบทุกคลังขาดการตรวจสอบระหว่างฝ่ายบัญชีกับฝ่ายพัสดุ เสี่ยงต่อการควบคุมปริมาณวัสดุคงคลังและจำนวนวัสดุจริง

ประเด็นเสี่ยงที่ตรวจพบ Condition

ด้านสินทรัพย์

๔ สินทรัพย์ถาวร มูลค่าคงเหลือมีผลต่างระหว่างรายงานการตรวจนับ
พัสดุประจำปี และบันทึกทรัพย์สินในระบบ GFMIS และบัญชีเกณฑ์
คงค้าง Manual ไม่ถูกต้องครบถ้วน และขาดการตรวจสอบยอด
ระหว่างกัน

ประเด็นเสี่ยงที่ตรวจพบ Condition

ด้านหนี้สิน

บัญชีเจ้าหนี้การค้า รับรู้เจ้าหนี้ตามสำเนาใบส่งของซึ่งยังไม่ได้ตรวจรับตาม ขั้นตอนระเบียบจัดซื้อจัดจ้าง และไม่จัดทำทะเบียนคุมเจ้าหนี้รายตัว ขาดการ ตรวจสอบข้อมูลระหว่างกันของฝ่ายพัสดุ การเงินและบัญชี รวมทั้ง บันทึกในระบบ GFMIS ไม่ครบถ้วนถูกต้องและไม่ตรงกับบัญชีเกณฑ์คงค้าง **Manual** ไม่มีแผนบริหารจัดการเจ้าหนี้ การชำระหนี้ไม่เป็นไปตาม เงื่อนไขที่กำหนด ไม่ได้สอบยืนยันยอดเจ้าหนี้คงเหลือกับผู้ค้า ทำให้มียอด เจ้าหนี้ไม่ตรงตามจริง ส่งผลให้บัญชีค่าใช้จ่ายสูงและไม่ตรงรอบระยะเวลา บัญชี เสี่ยงต่อการถูกร้องเรียนจากผู้ค้า

ประเด็นเสี่ยงที่ตรวจพบ Condition

➡ ด้านรายได้

การบันทึกรายได้ค่ารักษาพยาบาลไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน ไม่จัดทำทะเบียนคุมเพื่อกำกับติดตามการเรียกชดเชยค่ารักษาพยาบาล มีค่าใช้จ่ายบริการผู้ป่วยนอกค้างในระบบโดยไม่ได้เรียกเก็บ ทำให้รายได้ค่ารักษาพยาบาลแสดงมูลค่าที่พึงได้รับจริงเสี่ยงต่อการเกิดวิกฤตขาดสภาพคล่องทางการเงิน รวมทั้ง รายได้บริจาคไม่ได้จัดทำทะเบียนคุม บันทึกไว้ในระบบบัญชีไม่ถูกต้องครบถ้วน และขาดการตรวจสอบ

ประเด็นเสี่ยงที่ตรวจพบ Condition

ด้านค่าใช้จ่าย

การรับรู้ยาใช้ไปหรือวัสดุใช้ไปเมื่อมีการเบิกของออกจากคลังยา
กลาง ซึ่งเป็นการเบิกของไปไว้ที่เก็บไว้ที่คลังย่อย ห้องยาผู้ป่วยใน
ห้องยาผู้ป่วยนอก คลังย่อยโดยที่ยังไม่ได้จ่ายให้คนไข้ คลังย่อยไม่
ถูกนับรวมเป็นสินค้าคงเหลือ ณ สิ้นงวด ส่งผลให้มีการรับรู้ต้นทุน
สูงไป เสี่ยงต่อการปฏิบัติไม่เป็นตามระเบียบ กระทบต่อความ
เชื่อถือได้ของงบการเงิน

ประเด็นเสี่ยงที่ตรวจพบ Condition

ด้านปรับปรุงบัญชีสิ้นปี

หน่วยงานไม่ปรับปรุงตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปี ไม่เป็นไปตามนโยบายบัญชีภาครัฐ ปรับปรุงโดยไม่มีเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

ด้านรายงานและอื่น ๆ

รายงานงบการเงินประจำเดือน ไม่มีระบบการตรวจสอบและรับรองความถูกต้องจากหัวหน้าหน่วยงาน การปิดบัญชีประจำปีไม่เป็นตามคู่มือการบัญชีภาครัฐสำหรับส่วนราชการ ส่งผลให้งบการเงินประจำปีมีความคลาดเคลื่อน รวมทั้ง รายงานการรับ-จ่ายเงินบำรุงไม่เป็นตามที่ระเบียบกำหนด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (Recommend)

๑. มีระบบการควบคุมกำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงาน ให้สามารถ เชื่อมโยงข้อมูลให้ครอบคลุมกิจกรรมความเสี่ยง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานและเป็นตามกฎหมายระเบียบกำหนด

๒. พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติด้านพัสดุ ด้านการเงิน ด้านจัดเก็บ รายได้ และด้านบัญชี ให้ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดซื้อจัด จ้าง การบริหารคลัง การจัดการทรัพย์สิน รวมถึง ผู้เกี่ยวข้อง มีการ ส่งต่อข้อมูลให้ฝ่ายงานการเงิน บัญชีอย่างถูกต้องและครบถ้วน

๓. การกำหนดนโยบายบัญชีต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงาน ของรัฐ และต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบาย การบัญชีภาครัฐสำหรับบัญชีแผ่นดิน เพื่อความน่าเชื่อถือได้ของ รายงานทางการเงิน

สรุป : งบการเงิน

นางอุไร ศรีทุมขันธ์

ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

Mail : URAI_MM@HOTMAIL.CO.TH

โทร.02-5901521, 0923287747

กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

